

Som revisorer gjenvalgte kjøpmann Simon Engen og grosserer Chr. Christensen, med amanuensis S. Tiller som varamann, og som representanter til Det norske myrselskap gjenvalgte landbrukskjemiker O. Braadlie og oppmålingsfullmektig Th. Løvlie, Sandvika.

Landbrukskjemiker O. Braadlie fungerer som selskapets sekretær og kasserer.

Bestyrer A. Sorteberg holdt et meget interessant foredrag om «Spormangelsykdommer på planter». Etter foredraget ble det en meget interessant diskusjon, hvori deltok en rekke av de frammøtte.

Foredraget vil seinere bli trykt i «Meddelelsene».

O. B.

NY MELDING FRA DET NORSKE MYRSELSKAPS FORSØKSSTASJON PÅ MÆRESMYRA.

Det er nylig gitt ut en ny melding fra Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra. Meldinga gjelder 38. og 39. arbeidsår (1945 og 1946) og omfatter følgende avsnitt:

1. Nedbør og temperatur på Mæresmyra 1939/45.
2. Forsøk med rotvekster på Mæresmyra 1922/43.
3. Myr dyrkingsforsøk på Astridkjølen i Elverum 1939/45.
4. Forsøk med stigende mengder superfosfat til åker og eng på myrjord 1925/46.

De 3 første meldingene er skrevet av forsøksassistent A. Hovd, den siste av forsøksleder H. Hagerup.

Forsøk med rotvekster på Mæresmyra.

Formålet med disse rotvekstforsøkene var å finne forskjellen i dyrkingsverdi for de ymse sortene og på den måten finne fram til de sortene som egner seg best til dyrking på myr.

Av resultatene nevnes:

a. Neper på grasmyr: Dette er et sortforsøk som er utført på gammel, vel formoldta grasmyr hvor det er brukt ganske sterk gjødsling. Gjødselmengdene pr. dekar og år har vært 6—8 lass husdyrgjødsel, 30 kg superfosfat + 50 kg kaliumgjødsel (33,2 % K) eller 10—15 lass husdyrgjødsel, 25—30 kg superfosfat + 40 kg kaliumgjødsel (33,2 % K).

Forsøket omfatter i alt 20 nepesorter, men av disse er det bare 4 som har vist slike resultater at det er særlig grunn til å feste seg ved dem. Dette er Dales hybrid, Fynsk bortfelder, Østersundom og Kvit mainepe.

Med den gjødsling som er nevnt ovenfor har Østersundom (dansk stamme) gitt størst rotavling pr. dekar, nemlig 8.290 kg (eller 610

f.e.) som gjennomsnitt i forsøksstiden. Derimot har Kvit mainepe (Forus) gitt størst avling utregnet i førenheter. Denne har en rotavling på 5.737 kg som tilsvarende 615 f.e. Regner en også bladavlingen med, ligger Kvit mainepe (Forus) og Fynsk bortfelder (Grimstad Gartneri) likt med henholdsvis 814 og 812 f.e. pr. dekar.

b. Neper på mosemyr. Her har gjødslinga vært vel så sterk som ved de tilsvarende forsøk på grasmyr. Avlingene i førenheter har likevel blitt ca. $\frac{1}{3}$ mindre, men tørrstoffprosenten er høyere. Det er prøvd 2 sorter, nemlig Fynsk bortfelder og Kvit mainepe. Som en kunne vente er det flatnepen som klarer seg best på mosemyrene, som gjerne er lite formolda.

c. Kålrot og beeter (förbeter og försukkerbeter) har gitt små avlinger på grasmyr. Myrjorda er for lite drivende for disse varmekjære vekster, og sjøl etter såing i benk og utplanting blir det mange stokkløpere. Kålrota er dessuten mere utsatt for angrep av kålflua på myr enn på fastmark.

d. På vel formolda grasmyr har ikke overgjødsling med kvelstoff på forsommeren gitt noen nevneverdige utslag til planter med så lang veksttid som rotvekster.

e. Når rotvekstene danner stokkløpere, skyldes ikke dette i første rekke en lav temperatur i jorda ved såingen. Større betydning har lufttemperaturen i 2. og 3. uken etter såingen.

Forsøkene slår fast at om en nytter de riktige sorter og dyrkingsmåter, kan en ihvertfall av neper få fullt tilfredsstillende avling på grasmyr.

Myr dyrkingsforsøk på Astridkjølen i Elverum.

Astridkjølen er en myrstrekning i Elverum som i 1936 ble innkjøpt av Elverum kommune med tanke på bureising og tilskottsjord til småbrukere. Den er en forholdsvis dyp grasmyr som ligger i en høyde av 350 m o h.

Det norske myrselskaps forsøksstasjon anla et forsøksfelt her i 1939. Dette ble lagt på en forholdsvis tørr, middels formolda del av myra, som er 1,5—2,0 m dyp. Feltet ble grøftet med 1,10 m dype grøfter i 12 m avstand. I 1937 ble et areal på 3,5 dekar fullt oppdyrket og 1,3 dekar ble overflatedyrket (harvet). Våren 1938 ble feltet harvet på telen og tilsådd med en engfrøblanding.

Av resultatene for de 7 første engåra nevnes:

a. Ved sammenlikning mellom fullt oppdyrket og overflatedyrket myr har en fått det interessante resultat at ved samme gjødsling og kalking har den overflatedyrkede myra gitt praktisk talt like stor avling som den fullt oppdyrkede.

b. Ved forsøk med sterk og svak gjødsling har det vist seg at gjødselvirkingen er like god på den overflatedyrkede som på den fullt oppdyrkede myra.

c. Kalking med 300 kg CaO pr. dekar har gitt lønnsomt

utslag på fullt oppdyrket myr, mens 150—200 kg CaO pr. dekar synes å høve bedre på den overflatedyrkede myra.

d. Ved sammenlikning av virkningen mellom husdyrgjødsel og kunstgjødsel, viser det seg at husdyrgjødsla står noe tilbake for kunstgjødsla de 3 første engåra. I 4.—7. engår har derimot husdyrgjødsla gitt den største avling, da timoteien har holdt seg bedre på naturgjødslet myr. 3.000 kg husdyrgjødsel pr. dekar brukt annet hvert år, har vist litt bedre virkning enn årlig gjødsling med 1.500 kg.

e. I forsøkene med ensidig og allsidig kunstgjødsel, viser det seg å være et ganske konstant og regelmessig utslag for fosfor i alle år. Det samme er tilfelle med kalium. Gjødsling med kvelstoff har også gitt lønnsomt utslag, men det minker med åra. Dette skyldes ganske sikkert at myra formolder etter hvert.

f. Forsøk med ymse engvekster har vist at timoteien gir den største og sikreste avlinga med ca. 700 kg høy pr. dekar i 1.—4. engår. Deretter kommer seinrapp og kvein. Andre grasarter som eng-rapp, engrevehale og engsvingel står heller ikke mye tilbake i avling. En frøblanding av kløver og timotei har gitt mindre avling enn timotei alene.

*Forsøk med stigende mengder superfosfat til åker
og eng på Mæresmyra i Sparbu.*

I denne meldinga behandler forfatteren spørsmålet om hvor store mengder superfosfat det er formålstjenlig å tilføre myrjorda ved dyrking av havre, bygg og eng.

Forsøkene er utført på en starr-brunmosemyr (grasmyr) ca. 1,0 m dyp. Forsøkene er anlagt i to blokker, nemlig på myr fattig på fosfor, da forsøket begynte (a-blokken) og på myr som tidligere var gjødslet med superfosfat hvert år (b-blokken).

I forsøkene er det sammenliknet 0—10—15—20 og 30 kg superfosfat (med 7,9 % P) pr. dekar årlig. Dessuten er det prøvd gjødsling med store mengder superfosfat tredjehvert år (to ettervirkningsår), nemlig 40—50 og 60 kg pr. dekar i åra 1925/30 og 30—45 og 60 kg pr. dekar i 1934/46.

Av resultatene kan nevnes:

a. Fosforgjødsla har gitt gode utslag både i a- og b-blokken. Utslaget er imidlertid størst i a-blokken, hvor jorda på forhånd var utpint for fosfor.

b. Gjødsling med større mengder superfosfat tredjehvert år har vist seg å gi like store avlinger i treårsperioden som tilsvarende gjødsling hvert år. Utvasking av fosfor har visstnok ikke forekommet i noen særlig grad, og det ser heller ikke ut til at fosforet er blitt sterkere bundet enn at plantene kan nytte det i de to ettervirkningsåra.

c. M. h. t. lønnsomheten av denne gjødslinga anfører forfatteren at på myr som er forrådgjødslet med fosfor skulle en årlig

gjødselmengde av 20 kg superfosfat (med 7,9 % P) være passende for eng og havre. Til bygg skulle 15—20 kg være tilstrekkelig.

d. Modningen har i flere år vist seg å bli seinere og mere ujevn ved liten enn ved rikelig tilgang på fosfor.

e. Av de engplantene som ble prøvd, er det timoteien som har holdt seg lengst. Kløvmengden i enga viste derimot en avtakende tendens med stigende fosformengder.

Det vil gå fram av det som her er referert at meldinga inneholder meget av interesse for myrdyrkere. Meldinga kan fåes ved å skrive til Det norske myrselskaps forsøksstasjon, adr. Mære st., eller til Myrselskapets hovedkontor, adr. Rosenkrantzgt. 8, Oslo.

R. Lunde.

TIL LANDETS BRENNTORVPRODUSENTER !

Det norske myrselskap har mottatt en henvendelse datert 16. april i år fra Tømmer- og Trelastkontoret i Landbruksdepartementet hvorav vi siterer:

«Ad produksjon av torv: Slik som situasjonen ligger an er det av aller største betydning at landets brenselbehov i størst mulig utstrekning kan bli dekket med innenlandsk brensel — ved og torv. Av hensyn til valutaen er det som kjent truffet bestemmelse om at tømmerhogsten skal fortsette lengst mulig utover våren likesom en til sommeren skal gå inn for hogst av størst mulig kvantum kubb. Denne forserte avvirkning av industrivirke vil selvsagt i stor utstrekning gå ut over vedhogsten, og det vil derfor mer enn noen gang tidligere være påkrevet å gå inn for øket produksjon av brenntorv.»

For å stimulere torvproduksjonen har Stortinget den 27. april vedtatt avsetningsgaranti for inntil 150.000 m³ maskintorv som produseres til bruk i terminen 1948/49. Tømmer- og Trelastkontoret har dessuten lovet å dra omsorg for at all torv som produseres vil finne avsetning til rett tid og til fastsatt maksimalpris.

Videre kan nevnes at Finansdepartementet har samtykket i at det ytes statstilskudd til nedsettelse av forbrukerprisen på kr. 8,— pr. m³ maskintorv som leveres til boligoppvarming for neste brennetermin. Nærmere retningslinjer om statstilskuddet og avsetningsgarantien vil bli utferdiget av Landbruksdepartementet.

Vi tillater oss å bringe henvendelsen fra Landbruksdepartementet videre til torvprodusentene i håp om at man vil gå inn for størst mulig brenntorvproduksjon denne sesong. Myrselskapet står som vanlig til tjeneste såvel når det gjelder myrundersøkelser som planlegging og råd under selve driften.

Aa. L.